

Мінскай цэнтральнай раённай бібліятэцы – 85 год

Гісторыя Мінскай цэнтральнай раённай бібліятэкі несла звязана з гісторыяй усёй бібліятэчнай сістэмы Мінскага раёна.

Літаральна кожны год дзейнасці бібліятэкі меў сваё значэнне і пакідаў след у развіцці грамадства.

У 20-х гадах XX стагоддзя на чале ўзнікчы першай бібліятэкі, якія затым увайшлі ў Мінскую раённую цэнтралізаваную бібліятэчную сістэму. У 1921 годзе адчыняецца хата-чытальня ў Анопаці (ціпераніяныя Крупніцкая бібліятэка-музей). Кнігі для яе сабралі мясцовыя камсамольцы.

У 1924 годзе ў Беларусі праходзіць новае адміністрацыйна-тэрытарыяльнае падзяленне па акругі і раёны, што сурывае ўмацаванню бібліятэк. На Міншчыне ўтвараецца Заслаўскі раён, і ў г. Заслаўі адчыняецца раённая бібліятэка. Кніжны фонд быў створаны шляхам збору кніг у насельніцтва і складаў 300 экзэмпляраў. Людзі прыходзілі сюды не толькі чытаць, пазнаваць пеня цікавае, але і вучыцца грамаце.

1934 год азнаменаваўся тым, што ўтварыўся Мінскі раён. З 1945 года Мінская раённая цэнтральная бібліятэка знаходзілася ў Астраньніцкім Гарадку і ў 1947 годзе мела ў сваім фондзе 5484 экз. кніг, абслугоўваючы 370 чытачоў.

У 1949 годзе ў раёнай бібліятэцы была арганізавана першая перасоўная бібліятэка, якая ў летне-восеньскі сезон абслугоўвала вёскі, дзе не было стаячарных бібліятэк.

З 1964 года Мінская раённая бібліятэка – зноў у г. Заслаўі, яна арганізоўваецца на базе гарнасяльковай. Яе дырэктарам на працягу 29 гадоў была Вольга Яфімаўна Жыдовіч – спецыяліст з вышэйшай бібліятэчнай адукацыяй, творчы і мэтанакіраваны чалавек. Дзякуючы яе арганізатарскім здольнасцям, вопыту і аўтарытэту калектыву насіхова вырашанаў пытанні арганізацыі абслугоўвання чытачоў, фарміравання фонду і іншыя.

У бібліятэцы працавалі ўжо чатыры чалавекі. Кніжны фонд складаў каля 18 тыс. экзэмпляраў.

У 1978 годзе адбылася дзяржаўная цэнтралізацыя бібліятэк. 500 самастойных бібліятэк вобласці аб'ядналіся ў 14 ЦБС, у тым ліку 11 раённых, куды увайшла і мінская. 60 масавых бібліятэк раёна аб'ядналіся ў раённую цэнтралізаваную бібліятэчную сістэму на чале з цэнтральнай раёнай бібліятэкай. Сумесны бібліятэчны фонд склаў 571,5 тыс. экзэмпляраў, ка-

рысталіся якім 30422 чытачы. У самой раёнай цэнтральнай бібліятэцы кніжны фонд быў 28955 экзэмпляраў, і абслугоўвала яна 2057 чытачоў.

Ускладанне па цэнтральную бібліятэку не ўласцівае ёй раённай функцыі патрабавала структурнай перабудовы, выпрацоўкі дзейснага механізма метадычнага ўздзеяння.

- У раёнай бібліятэцы стварыліся новыя аддзелы:
 - метадычна-бібліяграфічны;
 - камілектавання і апрацоўкі кніжных фондаў;
 - абслугоўвання чытачоў;
 - стварэння і выкарыстання аўдыянага фонду.

Усе астатнія бібліятэкі раёна сталі яе філіяламі.

Новае нараджэнне бібліятэкі адбылося ў 1991 годзе, калі яна пераехала ў в. Міханавічы.

Шпіт гады. Панаўняўся фонд бібліятэкі, расла яе папулярнасць сярод чытачоў. Сёння да ўвагі карыстальніцкаў – звыш 48 тыс. экзэмпляраў выданняў, 178 назваў часопісаў і 41 назва газет для розных катэгорый.

Невялікая па памерах, яна абслугоўвае 2761 карыстальніка. Іх прывабліваюць багатыя фонды, магчымасць аператыўна атрымаць самую разнастайную інфармацыю, цікава пранесці вольны час. Кожнага, хто прайшоў сюды, сустракаюць усмішкай і вестлівым словам.

Наогул, суапрацоўнікі бібліятэкі робяць усё, каб людзі назаўсёды насібралі з кнігай, імкнучыся далучыць іх да сістэматычнага чытання.

У складаных сацыяльна-эканамічных абставінах бібліятэка зберагае галоўныя прынятыя сваёй дзейнасці: свабодны доступ да інфармацыі, бясплатнае бібліятэчнае абслугоўванне, далучэнне людзей да каштоўнасцей нацыянальнай і сусветнай культуры.

Сёння структура бібліятэкі – гэта 7 аддзелаў, кожны са сваёй спецыфікай: чытальня зала, дзіцячая зала, абанемент, даведачна-інфармацыйны аддзел, аддзел бібліятэчнага маркетынгу і камілектавання, кнігахаспінка. З'явіліся новыя віды паслуг, у тым ліку платныя: скапіраванне, пошук інфармацыі ў электроннай базе дадзеных, перадача інфармацыі праз электронную пошту і г.д.

У бібліятэцы змяняецца практыка работы з чытачамі, адбываецца адыход ад стэрэатыпаў, ідзе асэнсаванне свайго месца і ролі ў грамадстве. Вызначыліся і прыярытэты, павялічваюцца інфармацыйная магчымасці, узрастае якасць абслугоўвання. Вылікі ўплыў на змену іміджу бібліятэкі і змест яе дзейнасці аказала ўкараненне новых тэхналогій, аўтаматызацыя бібліятэчных працэсаў, якія ажыццяўляюцца згодна праграме «Інфарматызацыя і камілектаванне фондаў публічных бібліятэк Мінскай вобласці да 2010 года». На сённяшні дзень усё бібліятэчныя працэсы аўтаматызаваныя.

Сучасныя інфармацыйныя тэхналогіі дапамагаюць вырашаць праблему аператыўнасці, эфектыўнасці, паўнаты інфармацыі, дазваляюць кардынальна пашырыць спектр дакументаў і інфармацыі, паскорыць іх прадастаўленне карыстальнікам.

Шмат гадоў у Мінскай раёнай цэнтральнай бібліятэцы працуе публічны цэнтр прававой інфармацыі. Асноўная функцыя цэнтра – задавальненне патрэб карыстальніцкаў у прававой інфармацыі. Для гэтага ў цэнтры выкарыстоўваюцца прававыя рэсурсы на розных пасыбітах інфармацыі – як на электронных, так і на традыцыйных. Цэнтр прававой інфармацыі забяспечаны электроннай копіяй банка дадзеных прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь «Эталон»; актуалізаваныя банка дадзеных адбываецца кожны квартал.

Калектыву бібліятэкі праводзіць цікавую работу, накіраваную на поўнае задавальненне запытаў чытачоў, арганізацыю іх чытацкай дзейнасці, развіццё творчых здольнасцей.

Інфармацыйна-асістэнцую дзейнасць бібліятэкі выязчае шэраг прыярытэтных накірункаў:

- адраджэнне нацыянальнай свядчаны, пашырэння беларускай літаратуры;
- патрыятычнае выхаванне;
- арганізацыя абслугоўвання пенсіянераў, інвалідаў і сацыяльна неабароненых груп насельніцтва;
- экалагічны асіста і інфармаванне;
- работа па фарміраванню здаровага ладу жыцця;
- арганізацыя сямейнага адначынку, работа з сям'яй;
- адраджэнне духоўнасці і эстэтычнае выхаванне;
- арганізацыя вольнага часу дзяцей і падлеткаў.

Бібліятэкары імкнучыся ладзіць такія мерапрыемствы, на якіх моладзь можа свабодна абменьвацца думкамі і атрымаваць цікавыя веды і ведаць, што такое прававая інфармацыя.

Як саставаляду чалавек, яго каштоўнасцям прысціра. У бібліятэцы створаны «Цэнтр сямейнай пісьменнасці» з тэматычнымі панкамі і кнігамі па пытаннях педагогікі і выхавання. Пры правядзенні мерапрыемстваў бібліятэкары выкарыстоўваюць як традыцыйныя, так і інвацыійныя формы работы: дыскусія, інтэлектуальны бройн-рынг, дзіцячае свята, размова-надарожжа і інш. У рамках рэалізацыі праграмы «Лета. Кніга. Бібліятэка» штогод праводзіцца конкурс «Лешы чытач лета», вынікі якога падводзіцца ў Дзень ведаў.

З 2000 года маладых людзей насілка, якія выявілі поўны літаратурны здольнасці, аб'яднаў клуб «Летаўца». Яны актыўна ўдзельнічаюць ва ўсіх мерапрыемствах бібліятэкі, у абласных з'ездах маладых патяў Міншчыны «Нас слова Кушала да творчасці кіліча», друкуюць свае творы на старонках раёнай газеты «Прыстальнічка».

Высароднава мэта настаўляецца перад клубам «Біруза», які працуе пры бібліятэцы з 1997 года. У сядзібнасці са спецыялістамі традыцыйнай і народнай медыцыны там выдзецца шырокая прапаганда здаровага ладу жыцця. Усе мерапрыемствы, праведзеныя ў 2008 годзе, прайшлі над эгідай Году здароўя.

Асабліва ўвага надаецца абслугоўванню сацыяльна неабароненай катэгорыі насельніцтва. У рамках рэалізацыі праграмы «Міласэрнасць» арганізоўваюцца вечарыны, насядзелкі, «агеньчыкі», сустрэчы з прадстаўнікамі сацыяльных службаў, медыцынскімі работнікамі, праходзіць урокі даброты, міласэрнасці і г.д.